

Bruxelles, 5 octombrie 2023
(OR. en)

13867/23

ENER 531

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	5 octombrie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 572 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE CONSILIU ȘI PARLAMENTUL EUROPEAN privind reexaminarea aplicării Regulamentului (UE) 2017/1938

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 572 final.

Anexă: COM(2023) 572 final

Bruxelles, 5.10.2023
COM(2023) 572 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE CONSILIU ȘI PARLAMENTUL EUROPEAN

privind reexaminarea aplicării Regulamentului (UE) 2017/1938

{SWD(2023) 323 final}

Raport referitor la Regulamentul (UE) 2017/1938 privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze

1. Introducere

Regulamentul (UE) 2017/1938 privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze („**Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze**”) urmărește să prevină eventualele perturbări ale furnizării de gaze și să răspundă la acestea. Regulamentul stabilește cadrul care reglementează pregătirea pentru situații de urgență și reziliența UE la perturbările furnizării de gaze.

Articolul 17 din Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze naturale însărcinează Comisia, pe baza evaluărilor planurilor de acțiuni preventive și ale planurilor de urgență ale statelor membre, să extragă concluzii cu privire la mijloacele posibile de ameliorare a siguranței furnizării de gaze la nivelul Uniunii și să prezinte un **raport** Parlamentului European și Consiliului, până la 1 septembrie 2023, cu privire la aplicarea prezentului regulament, incluzând, dacă este cazul, propuneri legislative pentru modificarea acestuia.

În ultimii șase ani, de la adoptarea Regulamentului privind siguranța furnizării de gaze, peisajul siguranței furnizării de gaze a suferit schimbări profunde, în special în 2022, după invadarea Ucrainei de către Rusia – în urma căreia Comisia Europeană a adoptat **Planul REPowerEU**¹, cu scopul de a economisi energie, de a accelera tranziția către o energie curată și de a diversifica aprovizionarea cu energie a UE pentru a atenua pe deplin dependența acesteia de gazele rusești cât mai curând posibil.

Prin urmare, **importurile de gaze din Rusia au fost înlocuite în mare măsură** cu gaze furnizate de furnizori alternativi sub forma unor importuri suplimentare prin conducte de la parteneri de încredere și, mai ales, printr-o creștere considerabilă a importurilor de GNL (50 de miliarde de metri cubi sau o creștere cu 73 % în 2022 față de anul precedent). În timp ce importurile din Rusia se ridicau la aproximativ 50 % din importurile prin conducte ale UE înainte de război, în prezent, acestea reprezintă mai puțin de 10 %, ceea ce demonstrează schimbarea fără precedent pe care rețeaua de gaze a UE a suferit-o în ultimul an.

Ca parte a planului REPowerEU, UE a adoptat, de asemenea, **Regulamentul (UE) 2023/435 revizuit**, care permite statelor membre să finanțeze în capitolele lor respective privind REPowerEU, în condiții stricte, investiții în infrastructura de gaze care vizează diversificarea față de furnizarea de gaze rusești și asigurarea imediată a siguranței furnizării de gaze.

Pe lângă planul REPowerEU, UE a adoptat un set de regulamente, cum ar fi **Regulamentul (UE) 2022/1032 în ceea ce privește înmagazinarea gazelor**, care stabilește un obiectiv de constituire a stocurilor de 90 %, **Regulamentul (UE) 2022/1369 temporar privind reducerea cererii** și prelungirea acestuia [Regulamentul (UE) 2023/706], care stabilește un obiectiv de reducere cu

---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=COM%3A2022%3A230%3AFIN&qid=1653033742483>

15 % a cererii de gaze și **Regulamentul (UE) 2022/2576 temporar privind solidaritatea**, care, printre altele, a oferit temeiul juridic pentru achiziționarea în comun de gaze și a consolidat normele de solidaritate în caz de urgență. Aceste regulamente au fost adoptate pentru a asigura siguranța furnizării de gaze, completând actualul Regulament privind siguranța furnizării de gaze.

Eliminarea treptată a gazelor rusești de către UE impune plasarea unui accent puternic pe **diversificarea continuă a furnizării**. Aceasta va însemna o **importanță din ce în ce mai mare a GNL** și, prin urmare, o dependență mai mare de piața mondială a GNL pentru anii următori.

În plus, pe termen mai lung, se preconizează că cererea de gaze va scădea într-un ritm diferit de la un sector la altul și de la un stat membru la altul, ceea ce ar putea duce la **un profil al cererii în continuă schimbare** în UE. Într-adevăr, viitoarea arhitectură a siguranței furnizării trebuie să ia în considerare și să sprijine eforturile de **decarbonizare** în curs, împreună cu continuarea electrificării și cu importanța tot mai mare a **biometanului** și a **hidrogenului**. Acest proces necesită o strategie integrată pentru viitoarea dezafectare a infrastructurii și reorientare a utilizării acesteia, pentru a asigura o tranziție ordonată care să garanteze siguranța furnizării de gaze, biometan și hidrogen.

Prin urmare, arhitectura UE în materie de siguranță a furnizării va trebui să se adapteze în continuare în funcție de schimbările din anii și deceniile următoare.

Adoptarea prezentului raport vizează îndeplinirea cerințelor legale prevăzute la articolul 17 din Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze. Calendarul său a fost ușor adaptat pentru a se alinia la **lucrările în desfășurare în domeniile conexe** – ținând seama, în special, de faptul că articolul 30 din Regulamentul privind solidaritatea prevede revizuirea, până la 1 octombrie 2023, de către Comisia Europeană, a Regulamentului privind solidaritatea².

În plus, mai multe dispoziții legate de siguranța furnizării sunt discutate în prezent de colegiitori în cadrul **pachetului privind piața hidrogenului și a gazelor decarbonizate**³.

2. Evaluarea de către Comisie a planurilor de acțiuni preventive și a planurilor de urgență ale statelor membre

Articolul 17 din Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze prevede obligația Comisiei de a prezenta un raport, bazat pe evaluările Comisiei care au avut ca obiect planurile de acțiuni preventive (PAP) și planurile de urgență (PU) actualizate.

---

²Capitolul IV din Regulamentul privind solidaritatea se referă la măsurile temporare aplicabile în cazul unei situații de urgență în sectorul gazelor. Acesta completează Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze.

³https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/market-legislation/hydrogen-and-decarbonised-gas-market-package_en. Pentru mai multe detalii, a se vedea secțiunea 3.7.

În 2019, statele membre au prezentat Comisiei planurile lor de acțiuni preventive și planurile lor de urgență, după care Comisia a evaluat planurile și a emis o serie de avize⁴ cu recomandări specifice și puncte în care planurile ar trebui îmbunătățite. Același proces ar trebui să aibă loc în 2023, ca urmare a unei actualizări periodice, la patru ani, a planurilor prevăzute la articolul 9 alineatul (11) și la articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze, statele membre fiind obligate să prezinte planuri actualizate până în martie 2023. Cu toate acestea, la momentul redactării prezentului raport, Comisia a primit ambele planuri doar din partea a șapte state membre, majoritatea acestora fiind primite în perioada iunie-iulie 2023⁵. În consecință, evaluarea Comisiei se va baza pe PAP și PU prezentate în 2019, precum și pe lecțiile învățate din anul (anii) precedent (precedenți); de asemenea, având în vedere că marea majoritate a planurilor actualizate lipseau, Comisia a distribuit un chestionar pentru a-i consulta pe membrii Grupului de coordonare pentru gaz cu privire la dispozițiile Regulamentului privind siguranța furnizării de gaze.

O explicație mai elaborată a contextului și a conținutului dispozițiilor, precum și mai multe detalii privind revizuirea de către Comisie a dispozițiilor Regulamentului privind siguranța furnizării de gaze pot fi găsite în documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2023)323.

3. Revizuirea Regulamentului privind siguranța furnizării de gaze, mijloace posibile de consolidare a siguranței furnizării de gaze și lecții învățate ca urmare a crizei gazelor

3.1. Grupul de coordonare pentru gaz

Grupul de coordonare pentru gaz (GCG) are ca temei juridic articolul 4 din Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze, care prevede că GCG este prezidat de Comisie și este compus din reprezentanți ai statelor membre, ai ACER, ai ENTSOG și ai organelor reprezentative ale sectorului și ai consumatorilor. Comisia, consultându-se cu statele membre, poate decide alcătuirea GCG, pentru a asigura reprezentativitatea totală a acestuia.

În 2022, GCG a fost convocat de un număr record de 24 de ori. În special, GCG a discutat cele mai recente evoluții în ceea ce privește siguranța furnizării de gaze în contextul invadării Ucrainei de către Rusia și al perturbărilor ulterioare ale furnizării de gaze. În plus, au fost facilitate schimburile de bune practici privind măsurile naționale preventive și de urgență, precum și privind etapele următoare pentru măsuri la nivelul UE de îmbunătățire a gradului de

---

⁴ https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-security/commissions-opinions-preventive-action-plans-and-emergency-plans_en

⁵ La începutul lunii iunie 2023, statelor membre care nu prezentaseră planuri de acțiuni preventive, planuri de urgență și evaluări ale riscurilor li s-au trimis solicitări EU Pilot. Pentru mai multe detalii, a se vedea secțiunile 3.4.1 și 3.5 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul document.

pregătire, schimburi care au jucat un rol esențial în informarea Comisiei în vederea elaborării de noi propuneri legislative.

Reprezentanții GCG au indicat în răspunsurile lor la un chestionar distribuit de Comisie în mai 2023 că apreciază funcționarea grupului, **lăudând mai ales formatul adaptabil și flexibil al acestuia.**

În plus, Comisia a trimis **unor țări terțe invitații** ad-hoc la o reuniune a GCG pentru a face schimb de opinii cu privire la siguranța furnizării de gaze. Mai multe state membre și-au exprimat opinia favorabilă cu privire la invitarea în continuare a țărilor furnizoare sau de tranzit cu o frecvență mai mare.

3.2. Standardul în materie de infrastructură

Articolul 5 din Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze prevede că statele membre se asigură că, în cazul perturbării infrastructurii principale unice de gaze (N-1), cererea totală de gaze poate fi satisfăcută pe parcursul unei zile cu cerere de gaze excepțional de mare. Aceasta include obligația de a permite o capacitate fizică bidirecțională permanentă pe conductele de interconexiune dintre statele membre, cu excepția cazului în care se acordă o derogare.

Respondenții la chestionarul transmis GCG au indicat că standardul în materie de infrastructură a fost un bun stimulent pentru a dispune de capacități de infrastructură adecvate, în special pentru a **facilita fluxurile inversate vest-est** observate în 2022 după invadarea Ucrainei de către Rusia. Alții au subliniat necesitatea de a completa această abordare bazată pe infrastructură cu un accent mai mare pe partea de ofertă, de exemplu prin prevederea unor standarde complementare în materie de diversificare. Pot fi luate în considerare dispoziții suplimentare în scopul prevenirii, în viitor, a vulnerabilităților legate de existența unui furnizor unic. Acest lucru ar putea fi realizat prin intermediul unui **schimb suplimentar de informații** în temeiul articolului 14 sau al unui **standard S-1** suplimentar, asigurând în același timp un echilibru între beneficiile în materie de siguranță și eventualele costuri sau ineficiențe.

Respondenții la chestionar au indicat că, deși standardele mai stricte pot contribui la îmbunătățirea siguranței furnizării, **evitarea riscului de a crea active depreciate** ar trebui să fie preocuparea principală.

3.3. Standardul de furnizare de gaze și clienții protejați

Articolul 6 din Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze stabilește **standardul de furnizare**, care prevede că statele membre impun întreprinderilor din sectorul gazelor să ia măsuri pentru a asigura furnizarea de gaze către clienții protejați într-o serie de circumstanțe predefinite.

Clienții protejați, astfel cum sunt definiți la articolul 2 punctul 5, includ gospodăriile. În plus, statele membre pot include în această categorie, în anumite condiții, (1) IMM-urile, (2) serviciile sociale esențiale și (3) instalațiile de termoficare. Cu toate acestea, în timpul crizei energetice din 2022, rolul reducerii voluntare a cererii în toate sectoarele a devenit din ce în ce mai important.

Prin urmare, Regulamentul privind solidaritatea a introdus posibilitatea ca statele membre să ia măsuri care să reducă consumul neesențial al clienților protejați.

Multe state membre au indicat că nu se confruntă cu provocări majore în ceea ce privește punerea în aplicare a standardului de furnizare. În ceea ce privește clienții protejați, unele state membre au indicat dificultăți în estimarea cererii acestora. Unii respondenți au considerat că este util să se efectueze o **armonizare suplimentară a definiției noțiunii de „client protejat”** la nivelul UE, deși trebuie luate în considerare particularitățile naționale.

Mai mulți respondenți au indicat că, în opinia lor, **limitarea consumului neesențial** al clienților protejați (prevăzută în prezent în Regulamentul privind solidaritatea) ar trebui să devină permanentă, deoarece oferă mai multă flexibilitate pentru îndeplinirea obiectivelor în materie de siguranță a furnizării.

Având în vedere că cererea de gaze a clienților casnici poate fi eliminată treptat în unele state membre mai devreme decât în alte sectoare, în viitor ar putea fi necesară o reexaminare a definiției noțiunii de „client protejat” pentru a se adapta unui profil al cererii în continuă schimbare, asigurându-se totodată satisfacerea nevoilor rezidențiale, mai ales în ceea ce privește consumul de gaze al consumatorilor vulnerabili.

3.4. Evaluări ale riscurilor și grupuri de risc regionale

Pentru a fi pregătit pentru posibilele riscuri în materie de siguranță a furnizării, Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze stabilește o arhitectură a evaluărilor riscurilor și a grupurilor de risc regionale, prevăzută la articolul 7 și în anexele I, IV și V la regulamentul respectiv.

Această arhitectură începe cu o simulare la nivelul UE a perturbărilor furnizării și infrastructurii de gaze, efectuată de ENTSOG, după care statele membre efectuează o evaluare națională a riscurilor și o evaluare comună a riscurilor în grupuri de risc regionale specifice, corespunzătoare principalelor coridoare de furnizare.

Primele evaluări comune și naționale ale riscurilor au fost efectuate în 2018 și ar trebui actualizate o dată la patru ani. Din cauza provocărilor întâmpinate în timpul crizei energetice din 2022, mai multe state membre au indicat că **nu dispun de capacitatea administrativă** necesară pentru a conduce grupurile de risc sau pentru a efectua evaluările riscurilor la timp.

Totuși, aceste evaluări ale riscurilor, precum și PAP și PU aferente, sunt extrem de importante pentru pregătirea UE în materie de riscuri pentru iarna următoare și pentru anii următori.

Pentru început, Comisia nu a inițiat proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor ca urmare a crizei excepționale din 2022. Cu toate acestea, din cauza lipsei de progrese și a importanței pregătirii pentru iarna 2023-2024, Comisia a decis să lanseze 26 de proceduri în baza mecanismului EU Pilot la jumătatea lunii iunie 2023, pentru a se asigura că statele membre pregătesc și notifică evaluările riscurilor, PAP și PU.

Din experiența actualizării evaluărilor riscurilor și a funcționării grupurilor de risc, precum și din feedbackul primit de la membrii GCG, s-au evidențiat mai multe probleme, pe lângă lipsa capacității administrative din statele membre:

- abordarea regională actuală a **grupurilor de risc pare să nu mai fie adecvată scopului**, având în vedere schimbarea peisajului geopolitic, importanța tot mai mare a GNL și rolul redus al unora dintre coridoarele de furnizare prin conducte;
- o serie de respondenți **sugerează o abordare la nivelul UE**, eventual cu analize regionale de sensibilitate, cu un rol consolidat al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei.

3.5. Planuri de acțiuni preventive și planuri de urgență

PAP urmăresc să prevină materializarea crizelor și se bazează pe evaluări naționale și comune ale riscurilor, în timp ce PU indică procedurile, responsabilitățile și măsurile care trebuie luate în timpul unei crize.

Pe lângă elementele prezentate în secțiunea 2, Comisia consideră că este necesară o reflecție suplimentară pentru următoarele puncte care nu sunt prevăzute în Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze:

- progresele înregistrate în ceea ce privește **eliminarea treptată a gazelor rusești**, precum și o descriere și o proiecție a eforturilor de **diversificare** ca parte a descrierii rețelei naționale de gaze. Alternativ, acest lucru ar putea fi facilitat printr-un schimb de informații consolidat în temeiul articolului 14;
- o estimare a **defalcării în schimbare a consumului de gaz**;
- pe lângă rolul producției interne (inclusiv de biometan), ar trebui să se analizeze în continuare dacă ar trebui sau nu incluse **strategii naționale privind hidrogenul**. Acest lucru este deosebit de important dacă afectează siguranța furnizării de gaze sau înlocuirea cererii de gaze în contextul dezvoltării unei piețe europene sigure a hidrogenului.

Deși PU primite de la intrarea în vigoare a regulamentului pot fi, în general, îmbunătățite, în conformitate cu recomandările din avizele Comisiei, testul de solidaritate (exercițiu de *simulare*) efectuat în comun de Comisie, statele membre și ENTSOG în decembrie 2022 a confirmat rolul important al PU de a asigura un răspuns rapid și eficient la o situație de urgență. Statele membre au confirmat că este imperativă verificarea de către Comisie a PU pentru măsurile care ar putea avea un impact transfrontalier, cum ar fi cele care restricționează fluxurile sau capacitățile transfrontaliere.

Astfel cum se detaliază în documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei SWD(2023)323, cele mai importante puncte care lipsesc din PAP au fost:

- (1) detalii privind consultarea părților interesate;

- (2) informații privind standardul de furnizare și, eventual, punerea acestuia în aplicare, precum și lipsa de informații cu privire la standardul în materie de infrastructură;
- (3) informații inexacte privind clienții protejați (în virtutea principiului solidarității);
- (4) detalii privind rețelele regionale și naționale de gaze;
- (5) evaluări insuficiente ale impactului măsurilor preventive asupra economiei, pieței interne, consumatorilor și mediului.

Pe de altă parte, în ceea ce privește PU, principala problemă a fost un capitol regional incomplet, inclusiv lipsa acordurilor de solidaritate și lipsa cuantificării impactului măsurilor. Comisia consideră că statele membre ar trebui să aducă îmbunătățiri la punctele enumerate, astfel cum s-a subliniat deja în avizele emise în 2019.

3.6. Responsabilități la diferite niveluri de criză

Una dintre dispozițiile de bază ale Regulamentului privind siguranța furnizării de gaze este inclusă la articolul 11 și prevede stabilirea unor niveluri de criză diferite la nivel național și la nivelul UE, definind următoarele trei niveluri naționale de criză: (1) nivelul de alertă timpurie, (2) nivelul de alertă și (3) nivelul de urgență.

În plus, Comisia poate declara o situație de urgență la nivel regional sau la nivelul UE, pe durata căreia Comisia are o responsabilitate de coordonare. Regulamentul (UE) 2022/1369 privind reducerea cererii a stabilit, de asemenea, temporar, alerta la nivelul Uniunii.

În timpul crizei energetice din 2022 și, în special, în timpul exercițiului de simulare privind solidaritatea desfășurat în decembrie 2022, s-a considerat că ar trebui să se definească mai precis ce este o situație de urgență la nivelul UE și că criteriile pentru declararea unei situații de urgență la nivel regional sau la nivelul UE sunt neclare. Unele state membre au furnizat feedback prin intermediul chestionarului transmis GCG cu privire la faptul că instituirea unui plan de urgență al UE ar putea fi utilă, în special pentru a clarifica rolurile și responsabilitățile diferitelor organisme ale UE și ale autorităților naționale într-o situație de urgență.

În plus, Regulamentul (UE) 2022/1369 privind reducerea cererii a stabilit alerta la nivelul UE ca răspuns la invadarea Ucrainei de către Rusia, angajând astfel statele membre să realizeze o reducere obligatorie de 15 % a cererii de gaze. Întrucât acest regulament va expira la sfârșitul lunii martie 2024, ar trebui să se analizeze dacă **alerta la nivelul UE este utilă pe termen lung**. GCG a furnizat feedback prin intermediul unui chestionar, indicând faptul că ar fi de acord să se păstreze acest mecanism, dar că acest lucru depinde de măsurile pe care le-ar declanșa. Unii respondenți au indicat că atât declanșarea, cât și măsurile ulterioare ar putea fi legate de constituirea de stocuri. Alții au menționat că măsurile legate de alerta la nivelul UE ar trebui, la fel ca în 2022, să fie o percentilă din reducerea cererii, procentul urmând să fie adaptat în funcție de criza de la momentul respectiv.

În plus, deși articolul 12 alineatul (5) litera (a) din Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze prevede că statele membre nu pot restricționa în mod nejustificat fluxurile transfrontaliere de gaze, finalizarea procedurii de urmat în contextul unei crize poate dura până la o săptămână.

Prin urmare, articolul 25 din Regulamentul privind solidaritatea a introdus **garanții suplimentare pentru a asigura fluxurile transfrontaliere**, permițând Comisiei să oblige statul membru în cauză să își modifice acțiunile cu efect imediat. Majoritatea respondenților la chestionarul GCG consideră că garanțiile pentru fluxurile transfrontaliere sunt utile și după expirarea Regulamentului temporar (UE) 2022/2576, fie datorită aprecierii noilor dispoziții ale articolului 25, fie având în vedere că cele de la articolul 12 alineatul (5) ar trebui să fie respectate deja în permanență.

3.7. Solidaritate

Articolul 13 din Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze stabilește cerințele mecanismului de solidaritate, care este un mecanism de ultimă instanță într-o situație de urgență gravă în domeniul gazelor, în care cererea „clienților protejați în virtutea principiului solidarității” este pusă în pericol și în care piața nu mai poate furniza volumele necesare.

În conformitate cu articolul 13 alineatul (10), statele membre trebuie să convină bilateral, până la 1 decembrie 2018, asupra unor acorduri de solidaritate care să includă dispozițiile tehnice, juridice și financiare necesare pentru a asigura funcționarea în practică a solidarității. Aceste acorduri de solidaritate operaționalizează solidaritatea în practică, însă absența lor nu modifică obligația legală. Pentru a facilita acordurile bilaterale de solidaritate, Comisia a emis Recomandarea (UE) 2018/177, în care a prezentat o recomandare cu privire la elementele tehnice, juridice și financiare care trebuie incluse în acordurile bilaterale de solidaritate.

La momentul redactării, doar 8 din cele 40 de acorduri de solidaritate fuseseră semnate, și anume între Austria și Germania, între Danemarca și Germania, între Estonia și Letonia, între Letonia și Lituania, între Italia și Slovenia, între Estonia și Finlanda, între Danemarca și Suedia, precum și între Slovenia și Croația.

Astfel cum au indicat mai multe state membre, motivele pentru care nu s-au înregistrat progrese sunt complexitatea tehnică, lipsa de expertiză alocată de administrațiile naționale și dificultățile politice în ceea ce privește ajungerea la un acord, în special în ceea ce privește compensația financiară.

Având în vedere progresele insuficiente, în mai 2020, Comisia a trimis o scrisoare de punere în întârziere unui număr de 25 de state membre pentru nerespectarea dispozițiilor privind solidaritatea. Comisia organizează reuniuni cu statele membre referitoare la pachetul privind nerespectarea obligațiilor, în cadrul cărora sunt discutate încălcările principiului solidarității. În plus, Comisia a oferit sprijin pentru a facilita discuțiile dintre statele membre interesate în vederea depășirii dificultăților existente.

Evoluții legislative

Pentru a se asigura că acordurile de solidaritate sunt eficace și operaționale și pentru a compensa lipsa acordurilor bilaterale, în decembrie 2021, Comisia a propus modificarea Regulamentului privind siguranța furnizării de gaze prin intermediul **pachetului privind piața hidrogenului și a**

gazelor decarbonizate, pentru a introduce norme comune de solidaritate aplicabile în absența unor acorduri bilaterale.

Întrucât negocierile interinstituționale cu privire la acest pachet erau departe de a se fi încheiat în timpul crizei din 2022, la 19 decembrie 2022, miniștrii UE au adoptat, ca intervenție de urgență, **Regulamentul privind solidaritatea**, care stabilește norme implicite privind solidaritatea aplicabile în absența unor acorduri bilaterale, cu o limitare a compensației maxime care trebuie plătită pentru solidaritate. De asemenea, Regulamentul privind solidaritatea a extins temporar protecția în virtutea principiului solidarității la volumele critice de gaze pentru securitatea alimentării cu energie electrică și a extins temporar obligația de solidaritate la statele membre cu instalații GNL.

Regulamentul privind solidaritatea a fost adoptat în temeiul articolului 122 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), devenind astfel o măsură de urgență temporară care expiră la sfârșitul anului 2023. În cazul în care pachetul privind piața hidrogenului și a gazelor decarbonizate nu va fi adoptat înainte de această dată, situația în acest sens va reveni la cea dinaintea crizei, astfel cum se descrie mai sus.

Testul de solidaritate (exercițiul de simulare)

Pentru a testa dispozițiile referitoare la solidaritate din Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze și din Regulamentul privind solidaritatea, Comisia a efectuat un exercițiu comun de simulare cu statele membre și ENTSOG în decembrie 2022.

Au fost identificate o serie de puncte care necesită monitorizare:

- majoritatea participanților au fost de acord că GNL poate oferi o flexibilitate suplimentară într-o situație de criză. Cu toate acestea, solidaritatea în materie de GNL ar necesita mecanisme de piață și intervenția autorității competente, cu condiția ca toate măsurile bazate pe piață să fi fost epuizate, și este necesar ca acest aspect să fie clarificat în continuare;
- s-a constatat că nu există niciun temei juridic pentru a solicita solidaritatea prin conducte unui stat membru învecinat care nu este conectat direct;
- s-a considerat că procedura de urmat în cazul în care un stat membru primește două cereri de solidaritate este neclară;
- participanții și-au exprimat dorința să fie aplicabilă o perioadă de 24 de ore pentru solidaritatea asigurată prin conducte, în timp ce o perioadă de 72 de ore ar putea fi în continuare relevantă pentru solidaritate prin GNL.

Detalii suplimentare privind testul de solidaritate sunt disponibile în documentul SWD(2023)323.

4. Concluzie

Siguranța furnizării de gaze în Europa s-a îmbunătățit față de anul trecut datorită punerii în aplicare cu succes a unor măsuri suplimentare de către UE și statele sale membre în toate domeniile-cheie ale politicii energetice. Având în vedere utilizarea energiei de către Rusia ca armă politică și economică, **UE a acționat împreună, într-un spirit de solidaritate**, pentru a **reduce dependența UE de combustibilii fosili rusești**, continuând totodată să **abordeze criza climatică**, accelerându-și eforturile de a **spori reziliența infrastructurii critice** și a entităților critice ale UE. **Extinderea și implementarea energiei din surse regenerabile produse în Europa** au fost accelerate în mare măsură. UE și-a consolidat legăturile cu partenerii internaționali pentru a **diversifica aprovizionarea cu energie** și a luat măsuri coordonate pentru a spori gradul de pregătire, printre altele prin acțiuni privind stocarea gazelor sau reducerea cererii.

Cu toate acestea, **există în continuare riscuri** pentru siguranța furnizării de gaze în Uniune, cum ar fi, de exemplu, oprirea completă a importurilor din Rusia, incidentele de infrastructură, condițiile meteorologice nefavorabile, creșterea cererii de gaze în Europa sau disponibilitatea redusă a aprovizionării cu încărcături de GNL.

În plus, sistemul energetic trece printr-o **tranziție către decarbonizare** printr-o integrare tot mai mare a gazelor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, precum și printr-o electrificare tot mai amplă. Această transformare a sistemului energetic îmbunătățește siguranța furnizării de gaze prin reducerea dependenței UE de combustibilii fosili și, în special, de gazele naturale. **Arhitectura viitoare a siguranței furnizării de gaze va trebui adaptată pentru a integra gazele din surse regenerabile și gazele cu emisii scăzute de dioxid de carbon, inclusiv biometanul și hidrogenul, precum și electrificarea suplimentară și integrarea sectorială a sistemului energetic.**

Noul cadru ar trebui să se bazeze pe **pachetul privind piața hidrogenului și a gazelor decarbonizate** și să îl sprijine, odată adoptat. Intensificarea dezvoltării gazelor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, inclusiv a biometanului și a hidrogenului, precum și intensificarea electrificării sistemului energetic sunt elemente esențiale care vor trebui luate în considerare în orice evoluție viitoare a cadrului juridic privind siguranța furnizării, pentru a garanta siguranța furnizării de gaze și a sprijini obiectivele de decarbonizare ale UE.

Prezentul raport indică o serie de posibile îmbunătățiri ale arhitecturii privind siguranța furnizării de gaze din UE. În special, astfel cum se prevede la articolul 17 din Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze, raportul constituie baza pentru reflecții suplimentare în vederea unei eventuale propuneri viitoare a Comisiei de modificare a acestui regulament.